

УКРАЇНА

(19) UA (11) 47732 (13) U
(51) МПК (2009)
B22C 11/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ОДЕРЖАННЯ КРУПНИХ ЗЛИВКІВ

1

(21) u200907658

(22) 21.07.2009

(24) 25.02.2010

(46) 25.02.2010, Бюл.№ 4, 2010 р.

(72) ЗАЙКА ВОЛОДИМИР ЯКОВИЧ, БАЛАШОВ
ІГОР АРКАДІЙОВИЧ, КАРЕВСЬКИЙ РОМАН ПЕТ-
РОВИЧ, ІВАНОВА АЛЛА МИКОЛАЇВНА, ВОВНИ-
ЦЬКА ТЕТЯНА БОРИСІВНА, ПОЛТОРАЦЬКИЙ
АНДРІЙ ВАЛЕНТИНОВИЧ, ЛАНДІК ІРИНА ВОЛО-
ДИМИРІВНА(73) ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "МА-
РІУПОЛЬСЬКИЙ МЕТАЛУРГІЙНИЙ КОМБІНАТ ІМ.
ІЛІЧА"

2

(57) Спосіб одержання крупних зливків, що вклю-
чає заливку рідкого металу зверху шляхом напра-
вленого твердіння металу, що заливається, від
центру до периферії зливка, який **відрізняється**
тим, що одночасно із заливкою металу у виливни-
цю подають зверху по центру виливниці кулі діа-
метром 25-50 мм, в об'ємі від 5 до 10 % від об'єму
рідкого металу, що заливається, причому подачу
куль починають здійснювати по заповненню вили-
вниці рідким металом на 300-500 мм від піддона, а
кулі вибирають із матеріалу, аналогічного складу
сталі, що розливають.

Корисна модель відноситься до галузі металу-
ргії, зокрема до технології одержання крупних зли-
вків у виливницях.

Відомі способи одержання крупних зливків у
виливниці шляхом заливки рідкого металу зверху у
виливницю. Відомі також способи покращання
якості зливків створенням направленої твердіння
металу від центру до периферії зливка за допомо-
гою каркасного кристалізатора із хромованого
дроту. Такі способи не дали задовільних резуль-
татів. Це пояснюється тим, що при звичайних спосо-
бах заповнення виливниці зверху однією або декі-
лькама струменями металу, розташованими по її
осі, кристалізатор розплавляється передчасно.
Крім того, виготовлення дрітного каркаса пов'я-
зане з великою трудомісткістю його виготовлення.

Відомий також спосіб виготовлення крупних
зливків, описаний в авторському свідоцтві СРСР
№ 103150 кл. В31С 16/02. За цим способом в
центрі виливниці перед заливкою встановлюють
кристалізатор виконаний із пластин тих, що розхо-
дяться променеподібно від центральної осі вилив-
ниці. Виготовлення таким чином зливків має той
же недолік, а саме велику трудомісткість виготов-
лення кристалізаторів.

Поставлена задача полягає в зниженні трудо-
місткості способу одержання крупних зливків,
спрощенні регулювання направленої кристалізації
від центру зливка до його периферії, підвищенні
якості зливка.

Поставлена задача вирішується тим, що в
способі одержання крупних зливків у виливниці,
що включає заливку рідкого металу зверху, шля-
хом направленої твердіння металу, що залива-
ється, від центру до периферії зливка, згідно кори-
сної моделі, одночасно із заливкою металу у
виливницю подають зверху по центру виливниці
кулі діаметром 25-50 мм, в об'ємі від 5 до 10 % від
об'єму рідкого металу, що заливається, причому
подачу куль починають здійснювати по заповнен-
ню виливниці рідким металом на 300-500 мм від
піддона, а кулі вибирають із матеріалу аналогічно-
го складу сталі, що розливають.

Причинно-наслідковий зв'язок полягає в тому,
що поставлена задача підвищення якості металу
шляхом створення направленої твердіння металу,
що заливається, від центру до периферії здійс-
нюється за рахунок всіх вищезгаданих відмітних
ознак. Вторинний же ефект полягає в зниженні
трудомісткості способу, при якому не потрібно ви-
готовляти додаткове обладнання, наприклад, кри-
сталізатор.

Для покращання розчинення в рідкому металі,
кулі застосовують із чистою поверхнею без коро-
зійного покриття, або з поверхнею обробленою
травленням.

Кількість куль, що подаються у виливницю ви-
значають дослідним шляхом залежно від їх діаме-
тру і якості одержаних зливків.

(19) UA (11) 47732 (13) U

